

សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួម

អង្គការសង្គមស៊ីវិលសូមអំពាវនាវអោយដោះលែងសមាជិកព្រឹទ្ធសភា

គណបក្សជំនាន់ថាមន្ត្រី

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥

កាលពីព្រឹកថ្ងៃអាទិត្យ សមាជិកព្រឹទ្ធសភាគណបក្ស សម រង្ស៊ី (“គ.ស.រ”) លោក ហុង សុខហួរ ត្រូវបានសមត្ថកិច្ចបញ្ជូនទៅកាន់ពន្ធនាគារព្រៃស បន្ទាប់ពីលោកត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទក្លែងបន្លំឯកសារសាធារណៈ បទប្រើប្រាស់ឯកសារសាធារណៈក្លែងក្លាយ និងអំពើបង្កឱ្យមានភាពរីករិះគន់គួរដល់សន្តិសុខសង្គមក្រោមមាត្រា៦២៩ មាត្រា៦៣០ និង មាត្រា៤៩៥ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌដោយបទល្មើសដាច់ដោយឡែកពីគ្នា។ លោក ហុង សុខហួរ ដែលមានអភ័យឯកសិទ្ធិសភា ដែលរារាំងពីការចាប់ខ្លួន ការឃុំខ្លួន និងការចោទប្រកាន់នោះ ត្រូវបាននគរបាលប្រដាប់ដោយអាវុធចាប់ខ្លួននៅម៉ោង ៦.០០ នៅព្រឹកថ្ងៃអាទិត្យ ទី១៥ ខែសីហា។ ការចាប់ខ្លួននេះ ធ្វើឡើងតែរយៈពេល ៣ ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ បន្ទាប់ពីសុន្ទរកថាមួយរបស់លោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន ស្នើឱ្យសមត្ថកិច្ចធ្វើការចាប់ខ្លួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភាលោក ហុង សុខហួរ ជាបន្ទាន់ពីបទ “ក្បត់ជាតិ” បន្ទាប់ពីសមាជិកព្រឹទ្ធសភារូបនេះបានបង្ហោះវីដេអូមួយនៅលើបណ្តាញសង្គមហ្វេសប៊ុកដែលមានបញ្ចូលអត្ថបទក្លែងក្លាយស្តីពីសន្តិសញ្ញាឆ្នាំ១៩៧៩ រវាងរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរដ្ឋាភិបាលវៀតណាម។

យើងខ្ញុំជាអង្គការសង្គមស៊ីវិល ដែលមានរាយនាមខាងក្រោម ចាត់ទុកការចាប់ខ្លួន និងឃុំខ្លួននោះពុំស្របទៅនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងជាករណីមានហេតុផលនយោបាយ និងសូមអំពាវនាវអោយដោះលែងសមាជិកព្រឹទ្ធសភាលោក ហុង សុខហួរ ជាបន្ទាន់។

មាត្រា ១០៤ នៃ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចែងថា សមាជិកព្រឹទ្ធសភារូបណាក៏ដោយ មិនអាចត្រូវបានចោទប្រកាន់ ចាប់ខ្លួន ឃាត់ខ្លួន ឬឃុំខ្លួន ដោយហេតុអ្វីបានសំដែងយោបល់ ឬបញ្ចេញមតិក្នុងការបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនសោះឡើយ។ អភ័យឯកសិទ្ធិនេះតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ អាចធ្វើការដកហូតបានលុះត្រាតែមានមតិភាគច្រើនពីភាគបីនៃសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល ព្រឹត្តិការណ៍នោះមិនបានធ្វើឡើងនៅមុនការចាប់ខ្លួនលោក ហុង សុខហួរ នោះទេ។ លក្ខខណ្ឌនេះរៀបរយលែងតែក្នុងករណីមានបទល្មើស “ព្រហ្មទណ្ឌជាក់ស្តែង” កើតឡើង ខណៈជនដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួននៅពេលកំពុងប្រព្រឹត្តបទល្មើស។ ករណីលើកលែងនេះ បង្កើតបានជាយុត្តិកម្មសមហេតុផលសម្រាប់ការចាប់ខ្លួនសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញលោក កោ វណ្ណិ។ តែយ៉ាងណាក្តី ការចាប់ខ្លួននោះបានធ្វើឡើងរយៈពេលតែបីថ្ងៃបន្ទាប់ពីមានការបង្ហោះវីដេអូជាលើកដំបូង និងតាមរយៈការអន្តរាគមន៍របស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន ដែលបង្ហាញច្បាស់ថា ករណីនេះមិនមែនជា បទល្មើសជាក់ស្តែង នោះទេ។

មាត្រា ៤៩៥ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ចែងថា អំពើញុះញង់ “ដោយផ្ទាល់” ឱ្យប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ឬប្រព្រឹត្តអំពើបង្កឱ្យមានភាពរីករិះគន់គួរដល់សន្តិសុខសង្គម។ ដំណាលគ្នាដែរ ករណីនេះមានភាពមិនប្រក្រតីសម្រាប់

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាលោក សុខហួរ ចំពោះការចេញផ្សាយសន្និសីទក្នុងក្លាយ លោកពិតជាពុំបានញុះញង់
នរណាម្នាក់ដោយផ្ទាល់ឱ្យប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋណាមួយនោះទេ។ ការក្លែងបន្លំមានកំណត់និយមន័យក្នុងមាត្រា
៦២៦ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ថា គឺជាការ “ធ្វើឱ្យខូចខាតដោយចេតនានូវការពិត”។ មាត្រា ៦២៩ ចែងថា បទក្លែង
បន្លំកសាវសាធារណៈ ទាក់ទងតែចំពោះ “លិខិតយថាភូត” ឬ “ឯកសារចេញដោយរាជការសាធារណៈ” ដើម្បី
ធ្វើការកត់សម្គាល់សិទ្ធិ អត្តសញ្ញាណ ឬឋានៈ ឬដើម្បីយល់ព្រមផ្តល់ការអនុញ្ញាត”។ សកម្មភាពរបស់លោក
សុខហួរ មិនអាចចាត់ទុកថាជាអំពើក្លែងបន្លំទេក្នុងបរិបទនេះ ព្រោះថា គ្មានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា សមាជិក
ព្រឹទ្ធសភារបនេះបានផ្លាស់ប្តូរសន្និសីទក្នុងក្លាយ។

ការចាប់ខ្លួនដែលពុំស្របទៅនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនេះ មិនមែនមានតែមួយករណីទេ។ នៅពេលថ្មីៗនេះ រាជ
រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (“រដ្ឋាភិបាល”) បានបន្តវាយប្រហារដោយប្រយោល និងជាប្រព័ន្ធនៅលើគូបដឹកនាំ និងលទ្ធិ
ប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជា។ នៅថ្ងៃទី២១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥ សកម្មជនគណបក្សជំទាស់ចំនួន១១រូប ដែល
មានទំនាក់ទំនងស្និទ្ធនឹងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជា (“គ.ស.ជ”) ត្រូវបានកាត់ទោសឱ្យជាប់ពន្ធនាគារពីបទ
បោះបោរ ដោយសារមានពាក់ព័ន្ធក្នុងការតវ៉ានៅទីលានប្រជាធិបតេយ្យ ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ។ នៅដើមខែសីហា
រយៈពេលត្រឹមតែពីរថ្ងៃ បន្ទាប់ពីនាយករដ្ឋមន្ត្រីហ៊ុន សែន ស្នើឱ្យចាប់ខ្លួនបន្ថែមទៀត សកម្មជន គ.ស.ជ បីនាក់
ទៀត ត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទចូលរួមក្នុងចលនាបោះបោរ ពាក់ព័ន្ធក្នុងការតវ៉ាដូចគ្នានេះផងដែរ។ ច្បាប់ស្តីពី
សមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលទើបតែប្រកាសឱ្យអនុវត្តនោះទៀតសោត គឺជាឧទាហរណ៍មួយ
ទៀតនៃយុទ្ធនាការរបស់រដ្ឋាភិបាលដើម្បីគាបសង្កត់ទៅលើមតិវិះគន់ ដែលអាចឱ្យមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលបិទអង្គការ
សង្គមស៊ីវិលតាមអំពើចិត្តផ្អែកលើហេតុផលថាមិនបានប្រតិបត្តិតាម គោលការណ៍ “អព្យាក្រឹត្យភាពចំពោះគណ
បក្សនយោបាយ”។ កាលពីម្សិលមិញនេះ យុវជនចំនួន ៣រូប ជាសមាជិកអង្គការមាតាធម្មជាតិ ត្រូវបានសមត្ថ
កិច្ចចាប់ខ្លួនចំពោះសកម្មភាពតវ៉ានៅក្នុងខេត្តកោះកុង។ ដំណាលគ្នានេះដែរ រដ្ឋាភិបាលកំពុងត្រៀមដាក់ចេញ
ច្បាប់ស្តីពីឧក្រិដ្ឋកម្មលើប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា ដែលចាត់ជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌចំពោះ “បុគ្គលមានចេតនាទុច្ចរិត”
ដែលធ្វើការវិះគន់រដ្ឋាភិបាល” និងច្បាប់ស្តីពីសហជីព ដោយមានគោលបំណងបន្ថយឥទ្ធិពលរបស់សហជីព
ផ្នែកវិស័យការងារ។

ការវិវត្តន៍ទាំងនេះគឺជាកត្តារួមផ្សំយ៉ាងសំខាន់ និងបង្ហាញពីការគំរាមកំហែងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់លទ្ធិប្រជា
ធិបតេយ្យ និងសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា។ រដ្ឋាភិបាលកំពុងរៀបចំយុទ្ធនាការមួយដើម្បីបំបិទសំឡេងក្រុមជំទាស់
ដែលធ្វើការជំទាស់យ៉ាងខ្លាំងបំផុត ក្រុមទាំងនោះរួមមាន គណបក្សជំទាស់ អង្គការសង្គមស៊ីវិល សហជីពក្នុងវិ
ស័យការងារ និងប្រជាពលរដ្ឋសាមញ្ញដែលប្រើប្រាស់បណ្តាញព័ត៌មានសង្គម តាមរយៈការប្រើអំណាចគ្រប់គ្រង
ទាំងស្រុងទៅលើស្ថាប័នតុលាការ ព្រមទាំងបានដាក់ចេញនូវច្បាប់ដែលមានលក្ខណៈរឹតត្បិតដែលរំលោភទៅ
លើបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ។ យើងខ្ញុំជាក្រុមអង្គការសង្គមស៊ីវិល ដែលមានរាយនាមខាងក្រោម សោក
ស្តាយជាខ្លាំងចំពោះទង្វើរបស់រដ្ឋាភិបាលខាងលើនេះ និងសូមបញ្ជាក់ជាថ្មីពីការប្តេជ្ញារបស់យើងខ្ញុំចំពោះលទ្ធិ
ប្រជាធិបតេយ្យ និងសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

អង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលគាំទ្រសេចក្តីប្តឹងការណ៍រួមនេះ រួមមានរាយនាមដូចខាងក្រោម ៖

1. គណៈកម្មាធិការប្រព្រឹត្តិកម្ម នៃ អង្គការសមាគមការពារសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា លោក សួន ប៊ុនស័ក្តិ ០៩២ ៣៤៤៣៥៧
2. សមាគមអាជ្ញាធរការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា លោក នី ចរិយា ០១១២៧៤៩៥៩
3. សហភាពការងារកម្ពុជា លោក អាត់ ធន ០១២ ៩៩៨៩០៦
4. មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា លោក សួន ប៊ុនធឿន ០១២ ៤៨៣៥៤៦
5. បណ្តាញយុវជនកម្ពុជា លោក ទឹម ម៉ាឡៃ ០១៧៩៩៨៩០៦
6. គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌នៅកម្ពុជា លោក គល់ បញ្ញា ០១២ ៩៤២០១៧
7. សម្ព័ន្ធសហគមន៍កសិករកម្ពុជា លោក ថេង សារ៉ឺន ០១២ ៧០៧៣៨១
8. អង្គការសមធម៌កម្ពុជា លោក អៀង វុទ្ធី ០១២ ៧៩១៧០០
9. ក្រុមការងារពិសេសសិទ្ធិលំនៅដ្ឋាន លោក សៀ ការម្យ ០៦០ ៣១៣៤៥១
10. អង្គការពន្លកខ្មែរ លោក អាង ជាតិឡោម ០១២ ៥១៧៩៤៣
11. អង្គការសីលការ អ្នកស្រី ធីតា ឃឹះ ០១២ ៨៣៨ ៤៦៤
12. អង្គការស្ត្រីខ្មែរ អ្នកស្រី អរុណ រស្មី ០១២ ៩៥២២០៨
13. អង្គការធម្មទានសង្គម